

HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind condițiile
de sănătate animală și certificare sanitar-veterinară
în cazul importului de albine și bondari

nr. 438 din 16.07.2009

Monitorul Oficial nr.115-117/500 din 24.07.2009

* * *

În scopul ocrotirii sănătății albinelor, prevenirii transmiterii bolilor de la animale la om și în conformitate cu prevederile [Legii nr.221-XVI din 19 octombrie 2007](#) privind activitatea sanitar-veterinară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54, art.153), [Legii apiculturii nr.70-XVI din 30 martie 2006](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.75-78, art.316), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate animală și certificare sanitar-veterinară în cazul importului de albine și bondari (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

[Pct.2 modificat prin [Hot.Guv. nr.513 din 02.07.2014](#), în vigoare 04.07.2014]

PRIM-MINISTRU

Zinaida GRECEANÎ

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii și industriei alimentare

Anatolie Gorodenco

Chișinău, 16 iulie 2009.

Nr.438.

Aprobată
prin Hotărârea Guvernului
nr.438 din 16 iulie 2009

NORMA
sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate animală și certificare
sanitar-veterinară în cazul importului de albine și bondari

1. Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate animală și certificare sanitar-veterinară în cazul importului de albine și bondari (în continuare – Normă sanitar-veterinară), armonizată cu prevederile Deciziei Comisiei Comunităților Europene nr.2003/881/CE din 11 decembrie 2003 privind condițiile referitoare la sănătatea animală și la certificare în cazul importului de albine *Apis mellifera* și *Bombus* spp. din unele țări terțe și de abrogare a Deciziei nr.2000/462/CE (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 328, 17 decembrie 2003, pag.26-31), modificată prin Decizia Comisiei Comunităților Europene nr.2005/60/CE din 20 ianuarie 2005 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 25, 28.01.2005, pag. 64-68), reglementează condițiile de sănătate și certificare sanitar-veterinară pentru importul de

albine din specia *Apis mellifera* și bondari *Bombus* spp.

2. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – Agenția) autorizează importurile de albine *Apis mellifera* și bondari *Bombus* spp., în conformitate cu cerințele privind importul și exportul de animale, material seminal, ovule și embrioni de la specii de animale, cu respectarea următoarelor condiții:

a) albinele să provină din țări autorizate pentru import în Republica Moldova, incluse în lista întocmită și actualizată de Agenție;

b) albinele să fie însoțite de un certificat sanitar-veterinar, în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, și să corespundă cerințelor prevăzute în certificatul sanitar-veterinar respectiv;

c) într-o cușcă trebuie să fie o singură regină, însoțită de cel mult 20 de albine însoțitoare;

d) importul bondarilor se limitează la o familie într-un recipient, conținând cel mult 200 de bondari adulți, însoțită de un certificat sanitar-veterinar conform modelului stabilit în anexa nr.2 la prezenta Normă sanitar-veterinară și să respecte garanțiile prevăzute în acest model.

[Pct.2 modificat prin [Hot.Guv. nr.51 din 16.01.2013](#), în vigoare 22.01.2013]

3. Agenția permite importul de albine *Apis mellifera* și bondari *Bombus* spp., specificate în pct.2 al prezentei Norme sanitar-veterinare în cazul în care prezența locei americane, a gândacului mic de stup (*Aethina tumida*) și acarianului *Tropilaelaps* (*Tropilaelaps* spp.) sînt boli/paraziți supuse notificării obligatorii pe întreg teritoriul țării exportatoare.

4. La trecerea frontierei de stat, cuștile sînt supuse unui control sanitar-veterinar efectuat de către medicul veterinar oficial din cadrul postului de control sanitar-veterinar vamal. La descărcarea albinelor în prisacă, medicul veterinar oficial de la punctul vamal intern efectuează al doilea control sanitar-veterinar, după care aplică pe declarația vamală ștampila "control-veterinar" și anunță despre importul respectiv subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din teritoriul respectiv.

[Pct.4 modificat prin [Hot.Guv. nr.51 din 16.01.2013](#), în vigoare 22.01.2013]

5. La punctul de destinație, reginele se transferă în cuști noi înainte de a fi introduse în familii locale, medicul veterinar oficial din cadrul subdiviziunii teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor trimite cuștile, albinele și alte materiale care au însoțit regina din țara de origine la Centrul Republican de Diagnostic Veterinar în vederea depistării prezenței gândacului mic de stup, a ouălor sau larvelor acestuia și a unor semne ale acarianului *Tropilaelaps*. După primirea buletinului de analiză, toate materialele sînt nimicite.

În cazul bondarilor este suficientă nimicirea recipientelor și a tuturor materialelor care au însoțit bondarii din țara de origine fie în timpul vieții familiei, fie imediat la sfîrșitul acesteia.

Anexa nr.1

la Norma sanitar-veterinară privind
condițiile de sănătate animală și certificare
sanitar-veterinară în cazul importului
de albine și bondari

**Model de certificat sanitar-veterinar pentru regina de albine și regina de bondar
(*Apis mellifera* și *Bombus* spp.), destinate importului în Republica Moldova**

Specimen Health Certificate for queen bees and queen bumble bees
(*Apis mellifera* & *Bombus* spp.) to be imported into the
Republic of Moldova

Notă pentru importator: Prezentul certificat este eliberat exclusiv în scopuri veterinare și trebuie să însoțească lotul pînă la locul de destinație.

Note for the importer: This Certificate is issued solely for veterinary purposes and must accompany the consignment up to the destination.

1. Țara de origine și autoritatea competentă 1. Country of origin and competent authority		2. Certificat sanitar-veterinar nr. 2. Health Certificate № 2.1 Certificat CITES nr. (dacă este cazul) 2.1 CITES Certificate № (where applicable)		ORIGINAL⁽¹⁾ ORIGINAL ⁽¹⁾	
A. Originea reginelor de albine/reginelor de bondari (cu însoțitoare) (Apis mellifera și Bombus spp.) A. Origin of queen bees/queen bumble bees (with attendants) (Apis mellifera & Bombus spp.)					
3. Denumirea și adresa stupinei de origine 3. Name and address of the apiary of origin			4. Numele și adresa expeditorului 4. Name and address of the consignor		
5. Locul încărcării 5. Place of loading			6. Mijlocul de transport⁽²⁾ 6. Means of transport ⁽²⁾		
B. Destinația reginelor de albine/reginelor de bondari (cu însoțitoare) (Apis mellifera și Bombus spp.) B. Destination of queen bees/queen bumble bees (with attendants) (Apis mellifera & Bombus spp.)					
7. Țara de destinație 7. Member State of destination			8. Denumirea și adresa stupinei de destinație 8. Name and address of apiary of destination		
9.9. Numele și adresa destinatarului 9.9. Name and address of the consignee					
C. Identitatea reginelor de albine/reginelor de bondari (cu însoțitoare) (Apis mellifera și Bombus spp.) C. Identity of queen bees/queen bumble bees (with attendants) (Apis mellifera & Bombus spp.)					
	10. Numărul de albine (o regină per cușcă cu maximum 20 de însoțitoare per regină) 10. Number of bees (one queen per cage with a maximum of 20 attendants per queen)	11. Specia 11. Species	12. Identificarea lotului⁽³⁾ 12. Batch identification ⁽³⁾		
10.1					
10.2					
10.3					
10.4					
10.5 ⁽⁴⁾					
D. Informații sanitar-veterinare D. Health information					
13. Subsemnatul, certific următoarele:					

13. I, the undersigned, certify that:

13.1. Loca americană, gîndacul mic de stup (*Aethina tumida*) și acarianul *Tropilaelaps* (*Tropilaelaps spp.*) sînt boli/paraziți cu notificare obligatorie în _____ (țara de origine).

13.1 American foulbrood, the small hive bee (Aethina tumida) and the Tropilaelaps mite (Tropilaelaps spp.) are notifiable diseases/pests in _____ (original country).

13.2. Reginele de albine/reginele de bondari, cu însoțitoare, menționate anterior:

13.2. The queen bees/queen bumble bees, with attendants, referred to above:

a) provin dintr-o stupină de reproducere care este supravegheată și controlată de autoritatea competentă;

a) come from a breeding apiary, which is supervised and controlled by a competent authority;

b) provin dintr-o zonă care nu este supusă nici unei restricții asociate cu apariția locei americane și în care nu s-au înregistrat astfel de cazuri cu cel puțin 30 de zile înainte de eliberarea prezentului certificat sanitar-veterinar.

b) come from an area which is not the subject of any restriction associated with the occurrence of American foul brood, and where no such occurrence has taken place within at least 30 days prior to the issuance of the present Certificate.

În cazurile anterioare în care a fost depistat un focar de locă americană, toți stupii pe o rază de trei kilometri au fost verificați de către autoritatea competentă, iar toți stupii infectați au fost arși sau tratați și controlați cu rezultate satisfăcătoare pentru autoritatea competentă menționată, în termen de 30 de zile de la ultimul caz înregistrat;

Where an outbreak of foulbrood has occurred previously, all hives within a radius of three kilometres have been checked by the competent authority and all infected hives burned up or treated and inspected to the satisfaction of the said competent authority within 30 days following the last recorded case;

c) sînt din stupi sau provin din stupi sau familii (în cazul bondarilor) din care, în ultimele 30 de zile, eșantioane de faguri au fost supuse unui test de detectare a prezenței locei americane, în conformitate cu manualul OIE de standarde de diagnosticare, cu rezultate negative;

c) are from hives or come from hives or colonies (in the case of bumble bees) from which samples of the comb have been tested in the last 30 days of American foulbrood as laid down in the OIE manual of diagnostic standards with negative results;

d) provin dintr-o zonă cu o rază de cel puțin 100 km care nu este supusă nici unei restricții asociate cu apariția gîndacului mic de stup (*Aethina tumida*) sau a *Tropilaelaps spp.* și care este indemnă de acești agenți patogeni;

d) come from an area of the least 100 km radius which is not the subject of any restrictions associated with the occurrence of the small hive beetle (*Aethina tumida*) or *Tropilaelaps spp.* and where these infestations are absent;

e) sînt din stupi sau provin din stupi sau familii (în cazul bondarilor) care au fost inspectate imediat înainte de expediere și nu prezintă semne clinice sau suspiciuni de boală, inclusiv infestări care afectează albinele;

e) are from hives or come from hives or families (in the case of bumble bees), which were inspected immediately prior to dispatch and show no clinical signs or suspicion of disease including infestations affecting bees;

f) au fost supuse unui examen detaliat pentru a se asigura că toate albinele și ambalajele sînt indemne de gîndacul mic de stup (*Aethina tumida*), de ouă și larve ale acesteia sau de alți paraziți, în special *Tropilaelaps spp.*, care afectează albinele.

f) have undergone detailed examination to ensure that all bees and packaging do not contain the small hive beetle (*Aethina tumida*) or their eggs and larvae, or other infestations, in particular *Tropilaelaps spp.*, affecting bees.

13.3. Ambalajele, cuștile reginelor, produsele și hrana însoțitoare sînt noi și nu au intrat în contact cu albine sau faguri pentru înmulțire bolnavi și au fost luate toate măsurile de precauțiune pentru a nu permite contaminarea cu agenți care provoacă boli sau infestări ale albinelor.

13.3. The packing material, queen cages, accompanying products and food are new and have not been in

contact with diseased bees or brood-combs, and all precautions have been taken to prevent contamination with agents causing diseases or infection of bees.

E. Valabilitate

E. Validity

14. Perioada de valabilitate a prezentului certificat sanitar-veterinar este de 10 zile

14. The period of validity of this Certificate is 10 days

15. Data și locul

15. Date and place

**16. Numele și calificarea
subsemnatului medic veterinar
oficial**

16. Name and qualification of the
undersigned approved veterinarian

**17. Semnătura și ștampila medicului veterinar
oficial⁽⁵⁾**

17. Signature of the approved veterinarian and
stamp⁽⁵⁾

(1) Originalul trebuie păstrat cel puțin trei ani.

(2) Indicați numărul de înmatriculare al unității de transport sau containerului și numărul sigiliului, dacă este cazul.

(3) Numărul sigiliului cuștii.

(4) Continuați dacă este necesar.

(5) Semnătura și ștampila trebuie să aibă o culoare diferită de cea a textului imprimat.

(1) The original must be kept for at least three years.

(2) Give registration number of the vehicle or container and seal number where applicable.

(3) Seal number of cage.

(4) Continue as necessary.

(5) The signature and stamp must be in a colour different to that of the printing.

Anexa nr.2

la Norma sanitar-veterinară privind
condițiile de sănătate animală și certificare
sanitar-veterinară în cazul importului
de albine și bondari

**Model de certificat sanitar-veterinar pentru bondari *Bombus* spp. crescuți
în condiții de mediu controlate, destinate importului în Republica Moldova**

Specimen Health Certificate for bumble bees *Bombus* spp. grown in controlled
environmental conditions in establishments approved for import into
the Republic of Moldova

Notă pentru importator: Prezentul certificat se eliberează exclusiv în scopuri veterinare și trebuie să însoțească lotul pînă în momentul sosirii la locul de destinație.

Note for the Importer: This Certificate is issued exclusively for veterinary purposes and must accompany the consignment until the arrival at the destination.

Model de certificat de sănătate pentru bondari (*Bombus* spp.) crescuți în condiții de mediu controlate în unități

autorizate, destinate importului în Republica Moldova

Specimen Health Certificate for bumble bees (*Bombus spp.*) bred under environmentally controlled conditions within recognised establishments and intended for consignment to the Republic of Moldova

1. Țara de origine și autoritatea competentă 1. Country of origin and competent authority	2. Certificat sanitar-veterinar nr. 2. Health Certificate № 2.1 Certificat CITES nr. (dacă este cazul) 2.1 CITES Certificate № (where applicable)	ORIGINAL⁽¹⁾ ORIGINAL ⁽¹⁾	
A. Originea bondarilor (<i>Bombus spp.</i>) A. Origin of bumble bees (<i>Bombus spp.</i>)			
3. Denumirea și adresa unității de origine autorizate conținând condiții de mediu controlate 3. Name and address of the apiary of the recognised establishment of origin containing environmentally controlled conditions	4. Numele și adresa expeditorului 4. Name and address of the consignor		
5. Locul încărcării 5. Place of loading	6. Mijloace de transport⁽²⁾ 6. Means of transport ⁽²⁾		
B. Destinația bondarilor (<i>Bombus spp.</i>) B. Destination bumble bees (<i>Bombus spp.</i>)			
7. Țara de destinație 7. Country of destination	8. Denumirea și adresa stupinei de destinație 8. Name and address of apiary of destination		
9. Numele și adresa destinatarului 9. Name and address of the consignee			
C. Identitatea bondarilor (<i>Bombus spp.</i>) C. Identity bumble bees (<i>Bombus spp.</i>)			
	10. Numărul de bondari (o regină per recipient maximum 200 de bondari adulți) 10. Number of bumble bees (one queen per container with a maximum of 200 adult bumble bees)	11. Specie 11. Species	12. Identificarea lotului⁽³⁾ 12. Batch identification ⁽³⁾
10.1			
10.2			
10.3			
10.4			
10.5 ⁽⁴⁾			

D. Informații sanitar-veterinare

D. Health information

13. Subsemnatul declară următoarele:

13. I, the undersigned, certify that:

a) bondarii (*Bombus spp.*) menționați mai sus au fost crescuți în condiții de mediu controlate, în cadrul unei unități recunoscute, supravegheată și controlată de către autoritatea competentă;

a) the bumble bees (*Bombus spp.*), referred to above, have been bred and kept under a controlled environment within a recognised establishment which is supervised and controlled by a competent authority;

b) unitatea menționată mai sus a făcut obiectul unei inspecții care a demonstrat absența la toți bondarii și materialele de reproducere a oricăror semne clinice sau suspiciuni de boală, inclusiv infestări care afectează albinele;

b) the establishment referred to above was inspected immediately prior to dispatch and all bumble bees and breeding stock show no clinical signs or suspicion of disease including infestations affecting bees;

c) toate familiile care urmează să fie importate în Republica Moldova au făcut obiectul unei examinări detaliate, urmărind să garanteze că nici unul dintre bondari, materialele de reproducere și materialele de ambalare nu conține gândacul mic de stup (*Aethina tumida*) sau ouă și larve ale acestuia, sau alte infestări care afectează albinele.

c) all colonies for import to the Republic of Moldova have undergone detailed examination to ensure that all bumble bees, broodstock and packaging do not contain the small hive beetle (*Aetina tunida*) or its eggs and larve, or other infestation affecting bees.

13.1. Materialele de ambalare, recipientele, produsele însoțitoare și hrana sînt noi și nu au venit în contact cu albine sau faguri cu larve bolnave și s-au luat toate măsurile de precauție pentru a preveni contaminarea cu agenții care provoacă boli sau infestări ale albinelor.

13.1 The packing material, containers, accompanying products and food are new and have not been in contact with diseased bees or brood-combs, and all precautions have been taken to prevent contamination with agents causing diseases or infestations of bees.

E. Valabilitatea

E. Validity

14. Perioada de valabilitate a prezentului certificat este de 10 zile

14. The period of validity of this Certificate is 10 days

15. Data și locul

15. Date and place

**16. Numele și calificarea subsemnatului
(medic veterinar oficial)**

16. Name and qualification of the undersigned
(approved veterinarian)

**17. Semnătura medicului
veterinar oficial și ștampila⁽⁵⁾**

17. Signature of the approved
veterinarian and stamp⁽⁵⁾

(1) Originalul trebuie păstrat cel puțin trei ani.

(2) A se indica numărul de înmatriculare a vehiculului sau containerului și, după caz, numărul sigiliului.

(3) Numărul sigiliului cuștii.

(4) A se continua, dacă este necesar.

(5) Semnătura și ștampila trebuie să aibă o culoare diferită de cea a textului imprimat.

(1) The original must be kept for at least three years.

(2) Give registration number of the vehicle or container and seal number where applicable.

- (3) Seal number of cage.
- (4) Continue as necessary.
- (5) The signature and stamp must be in a colour different to that of the printing.